

Rovaniemen koulutusportaat

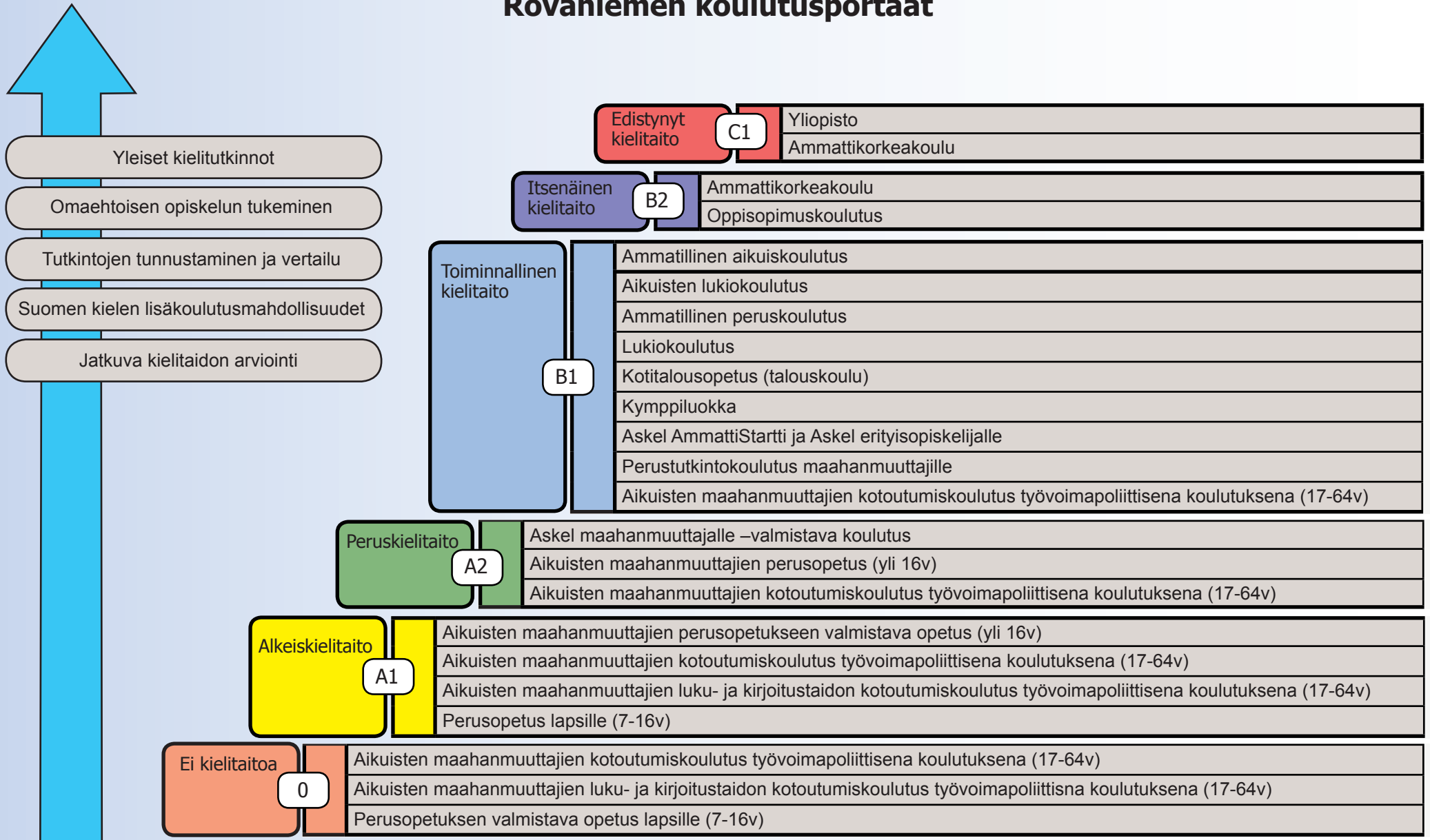
Rovapolut 2011

Kaivola Kirsti Häkkinen Maiju Hiltunen Sanna Hietala Esa

Sisältö

Rovaniemen koulutusportaati	3
Perusopetus lapsille	4
Kotoutumiskoulutus	5
Aikuisten perusopetus	7
Kymppiluokka ja lukiokoulutus	8
Kotitalousopetus	9
Askel AmmattiStartti	9
Askel Erityisopiskelijalle	10
Ammatillinen peruskoulutus	11
Työvoimakoulutus	13
Oppisopimuskoulutus	13
Ammattikorkeakoulutus	14
Yliopisto-opinnot	15
Jatkuva kielitaidon arviointi	16
Suomen kielen lisäkoulutusmahdollisuudet	17
Yleiset kielitutkinnot	17
Tutkintojen tunnustaminen ja vertailu	18
Omaehtoisen opiskelun tukeminen	19
Kysy niin et eksy - ohjausta ja neuvontaa koulutukseen ja työelämään	20

Rovaniemen koulutusportaat

LÄHTÖTASO. Koulutuksen aloittamisen edellyttämä minimi kielitaito. Suomen kielen tavoitetasoista löytyy lisätietoa koulutuskuvausten alta.

Perusopetus lapsille

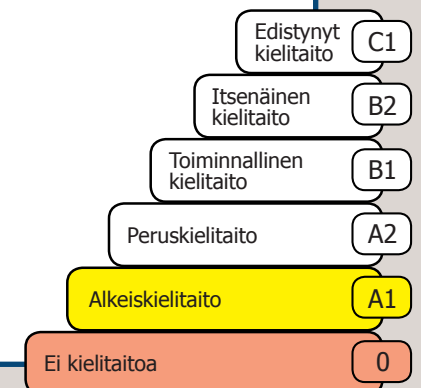
PERUSOPETUKSEN VALMISTAVA OPETUS LAPSILLE

- 7-16 -vuotiaille
- Valmistava opetus noin 1 vuosi peruskouluikäisille lapsille (myös turvapaikanhakijoille)
- Valmistava opetus helpottaa siirtymistä perusopetukseen, opetuksen pääpaino on suomi toisena kielenä opetuksessa
- Tavoitteena peruskoulun suorittaminen tai täydentäminen

Lisätietoja: **Rovaniemen koulupalvelukeskus, koulutussuunnittelija puh. 016-322 6534 tai maahanmuuttajaopetuksen koordinaattori, puh. 0400-950162.**

PERUSOPETUS LAPSILLE

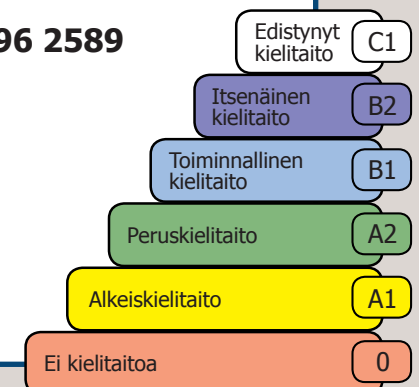
- 7-16 -vuotiaille
- Perusopetuksessa oppilaat saavat suomi toisena kielenä –opetusta ja tukea eri oppiaineisiin (KOTA –opettajat opiskelun ja koulunkäynnin tukena)
- Tavoitteena on saada peruskoulun päättötodistus
- Perusopetuksen kielellisenä tavoitteena on B1.1-B1.2
- Lisätietoja: **Rovaniemen koulupalvelukeskus, koulutussuunnittelija puh. 016-322 6534 tai maahanmuuttajaopetuksen koordinaattori, puh. 0400-950162.**

Kotoutumiskoulutus

KOTOUTUMISKOULUTUS TYÖVOIMAPOLIITTISENA KOULUTUKSENA

- Työvoimapoliittista koulutusta 17-64 – vuotiaille työttömille maahanmuuttajille
- TE –toimisto järjestää ja tekee valinnat koulutuksiin
- Eri tasoisia koulutuksia
 - ◇ **Aikuisten maahanmuuttajien luku- ja kirjoitustaidon koulutus työvoimapoliittisena koulutuksena, 32-40 ov**
 - ◇ **Aikuisten maahanmuuttajien kotoutumiskoulutus työvoimapoliittisena koulutuksena, enintään 60 ov.**
- Kotoutumiskoulutusta järjestetään kielitaidon tasolta ”Ei kielitaitoa” tasolle ”Itsenäinen kielitaito”.
- Koulutuksen alussa järjestetään 1-10 päivän mittainen lähtötason arviointi, jonka avulla opiskelija ohjataan sopivalle opintopolulle ja moduliin. Lähtötason arvioinnissa selvitetään mm. opiskelijan luku- ja kirjoitustaito latinalaisin aakkosin, suomen kielen suullinen ja kirjallinen taito, aiempi opiskelu- ja työkokemus, nykyinen elämäntilanne sekä omat työllistymis- ja koulutustoiveet. Arviointia tehdään haastattelujen ja kartoitusten avulla.
- Kotoutumiskoulutus tukee opiskelijaa saavuttamaan sellaiset suomen kielen valmiudet, joita hän tarvitsee toimiakseen suomalaisessa arkielämässä, yhteiskunnassa, työelämässä ja jatkokoulutuksessa. Tavoitteena on suomen kielen peruskielitaito.
- Kielitaidon lisäksi tavoitteena on kehittää maahanmuuttajan yhteiskunnallisia, kulttuurisia ja elämänhallintaan liittyviä valmiuksia, joiden avulla hän pystyy selviämään uudessa ympäristössään, toimimaan työelämässä ja hakeutumaan jatko-opintoihin
- Lisätietoja: **Rovaniemen TE –toimisto, maahanmuuttajapalvelut, os. Valtakatu 16, puh. 050 396 2589 tai 050 396 2565**

Kotoutumiskoulutus

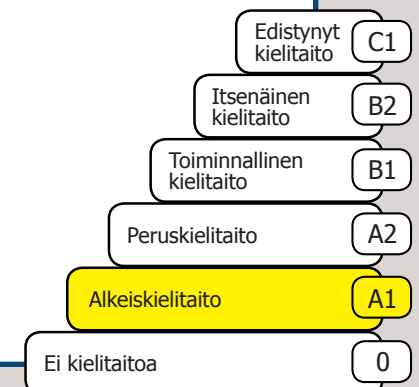
Aikuisten maahanmuuttajien luku- ja kirjoitustaidon koulutus työvoimapolitiittisena koulutuksena 17-64 vuotiaalle, 32-40 ov

- Koulutuksen tavoitteena on, että opiskelija oppii luku- ja kirjoitustaidon perusteet sekä suomen kielen alkeet ja saa tukea kotoutumisessaan. Opiskelija saa riittävät kielelliset taidot arkielämän perustarpeisiin ja oppii tärkeää sanastoa ja ilmaisuja. Toimiakseen suomalaisessa yhteiskunnassa opiskelija tarvitsee kielitaidon lisäksi numeerisia taitoja ja suomalaiseen arkeen liittyvää osaamista sekä tietoa yhteiskunnasta, kulttuurista ja työelämästä. Kielitaidon osalta painotetaan suullista kielitaitoa ja viestintävalmiuksia. Työelämätaitojen opiskeluun sisältyy ohjattu työelämään/ koulutukseen tutustumisjakso.

Aikuisten maahanmuuttajien kotoutumiskoulutus työvoimapolitiittisena koulutuksena 17-64 vuotiaalle, enintään 60 ov

- Peruspolku on tarkoitettu opiskelijoille, joilla on perusopiskeluvälmiudet, toiminnallinen luku- ja kirjoitustaito latinalaisin aakkosin ja aikaisempaa kokemusta vähintään yhden vieraan kielen opiskelusta, tavoitteena työllistyminen tai ammatillinen koulutus.
- Hitaasti etenevien polku on tarkoitettu opiskelijoille, joilla on puutteita opiskeluvälmiuksissa tai muita oppimisen hitauteen vaikuttavia tekijöitä, luku- ja kirjoitustaito latinalaisin aakkosin on tyydyttävä tai harjaantumaton, tavoitteena työllistyminen tai ammatillinen koulutus.
- Nopeasti etenevien polku on tarkoitettu kielenopiskeluun tottuneille opiskelijoille, joiden luku- ja kirjoitustaito latinalaisin aakkosin on sujuva, ja joilla on erinomaiset opiskelutaidot ja vämiudet itsenäiseen ja oma-aloitteiseen opiskeluun sekä korkeakoulutus tai kokemusta akateemisesta opiskelusta, tavoitteena työllistyminen akateemiseen ammattiin tai oman alan täydennyskoulutus.

Lisätietoja: Rovala-Opisto, www.rovala.fi, puh. 040 487 3010 (tietoa mm. suomen kielen opinnoista ym. opinnoista), lisätietoja maahanmuuttajakoulutuksesta puh. 040-352 6547.

Aikuisten perusopetus

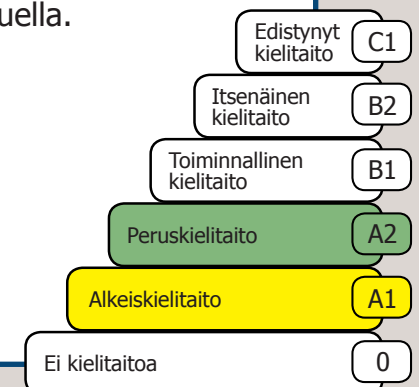
AIKUISTEN MAAHANMUUTTAJIEN PERUSOPETUKSEEN VALMISTAVA OPETUS

- yli 16v, kaksi eri tasoista ryhmää, Valmistava 1 ja Valmistava 2
- Opetus toteutetaan valtakunnallisen aikuisten perusopetuksen alkuvaiheen (APA) opetussuunnitelman mukaan
- Opiskelu tapahtuu iltaisin, se on maksutonta ja omaehtoista
- Hakeutuminen suoraan oppilaitokseen keväällä, mahdollinen täydennyshaku elokuussa.
- Rovaniemen TE –toimisto voi tehdä päätöksen maahanmuuttajan omaehtoisesta opiskelusta kotoutumistuella.

AIKUISTEN MAAHANMUUTTAJIEN PERUSOPETUS

- 16v täyttäneille
- Peruskoulun suorittaminen tai täydentäminen Rovaniemen aikuislukiossa, tavoitteena peruskoulun päättötodistus
- 45 kurssia (pakolliset kurssit ja opinto-ohjaus), kesto noin 2 vuotta
- Opiskelu tapahtuu iltaisin, se on maksutonta ja omaehtoista
- Peruskoulun päättötodistus riittää kielitaito vaatimukseen (B1) Suomen kansalaisuuden saamiseksi (korvaa YKI testin)
- Hakeutuminen suoraan oppilaitokseen keväällä, mahdollinen täydennyshaku elokuussa.
- Rovaniemen TE –toimisto voi tehdä päätöksen maahanmuuttajan omaehtoisesta opiskelusta kotoutumistuella.

Lisätietoja: Rovaniemen Aikuislukio, osoite: Ruokasenkatu 18, puh. 040 516 5030, www.rovaniemenaikuislukio.fi

Kymppiluokka ja lukiokoulutus

KYMPPILUOKKA

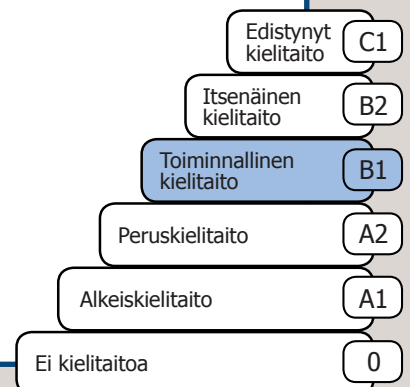
- Peruskoulun lisäopetusta, niille joita ei ole voitu sijoittaa yhteisvalinnassa toisen asteen oppilaitoksiin sekä niille, jotka haluavat korottaa peruskoulun päättötodistuksen arvosanoja.
- Lisäopetukseen haetaan kesäkuussa suoraan oppilaitokseen
- Lisätietoja: **Napapiirin yläaste, puh. 016- 320 4200**, <http://www.peda.net/veraja/rovaniemi/napapiirinya/luokat/10/hakuohje>

LUKIOKOULUTUS NUORILLE

- Pääsyaatimuksena peruskoulun päättötodistus tai muutoin hankitut tiedot. Vaatii hyvää suomen kielen taitoa.
- Kesto 2-4 vuotta, tavoitteena lukion päättötodistus ja ylioppilastutkinto, kielellisenä tavoitteena on B2.2
- Haku keväisin yhteishaussa **www.haenyt.fi** osoitteessa
- Rovaniemen lukiot:
 - ◇ Lyseonpuiston lukio: <http://www.lyska.net/>
 - ◇ Ounasvaaran lukio: <http://www.peda.net/veraja/rovaniemi/oukku>
 - ◇ Muurolan Lukio: <http://www.muurolanlukio.com/>

AIKUISTEN LUKIOKOULUTUS

- Pääsyaatimuksena peruskoulun päättötodistus tai muutoin hankitut tiedot
- Kesto 2-4 vuotta, tavoitteena lukion päättötodistus ja ylioppilastutkinto, kielellisenä tavoitteena on B2.2
- Haku Rovaniemen aikuislukioon
- Lisätietoja: **Rovaniemen aikuislukio, osoite: Ruokasenkatu 18**, www.rovaniemenaikuislukio.fi

Kotitalousopetus

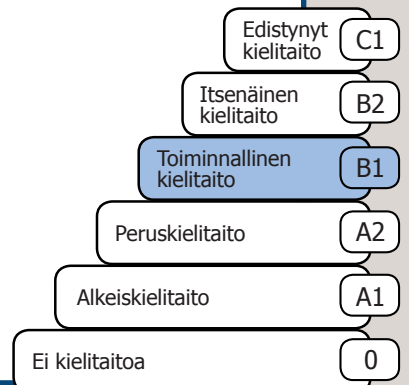
KOTITALOUSOPETUS, TALOUSKOULU

- Pääsyaatimuksena peruskoulun päättötodistus tai ylioppilastutkinto
- Koulutuksen kesto 20 ov (kevätlukukausi), koulu alkaa tammikuussa
- Koulutuksesta saa valmiudet oman kodin hoitamiseen, juhlien järjestämiseen sekä matkailu-, ravitsemis- ja talousalan jatko-opintoihin ja työtehtäviin
- Haku syksyisin suoraan Lapin matkailuopistoon
- Lisätietoja: **Lapin matkailuopisto, Toripuistikko 5-7, opinto-ohjaaja Henna Yli-Huikka puh. 020 798 4608, www.lapinmatkailuopisto.fi/Suomeksi/Nuorille/Kotitalousopetus**

Askel AmmattiStartti

ASKEL AmmattiStartti - Ammatillisiin perustutkintoihin ohjaava koulutus

- Koulutus on tarkoitettu peruskoulun päättävälle tai opintonsa ammatillisessa koulutuksessa tai lukiossa keskeyttävälle nuorille
- Koulutuksessa tutustutaan erilaisiin ammatteihin ja opiskeluun ammattiopistossa, koulutuksen laajuus yksi lukuvuosi (20-40ov)
- Hakuaika koulutukseen keväisin suoraan oppilaitokseen
- Lisätietoja: **Lapin ammattiopisto, Johanna Keränen puh. 020 798 4654 tai johanna.keranen@lao.fi**

Askel Erityisopiskelijalle

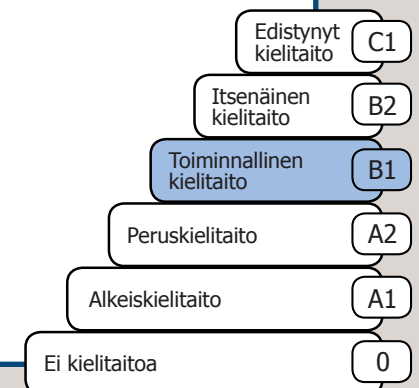
ASKEL Erityisopiskelijalle

Ammatilliseen peruskoulutukseen ohjaava koulutus

- Koulutus on tarkoitettu niille, jotka tarvitsevat erityistä tukea opiskeluun, opiskelijoille laaditaan HOJKS (henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma)
- Koulutuksessa tutustutaan eri ammatteihin, ammatilliseen koulutukseen ja työelämään, koulutuksen laajuus yksi lukuvuosi (20-40ov), erityisestä syystä aikaa voidaan pidentää 80ov
- Koulutuksen tavoitteena on, että koulutuksen jälkeen voi hakea yhteishaussa ammatilliseen koulutukseen

Työhön ja itsenäiseen elämään ohjaava koulutus

- Koulutus on tarkoitettu niille, jotka tarvitsevat erityistä tukea opiskeluun ja joiden oppimisedellytykset tai elämäntilanne ei tällä hetkellä mahdollista ammatillisen perustutkinnon suorittamista, koulutuksen laajuus 40-120ov
- Hakuaika koulutukseen keväisin suoraan oppilaitokseen
- Lisätietoja: **Lapin ammattiopisto, Ulla Heikinmatti puh. 020 798 4644, Kati Pakarinen puh. 020 798 4546 tai Hanna-Maija Sandqvist puh. 020 798 4331**
- Lisätietoja ja hakulomake: www.lao.fi/askel -> Erityisopiskelijalle

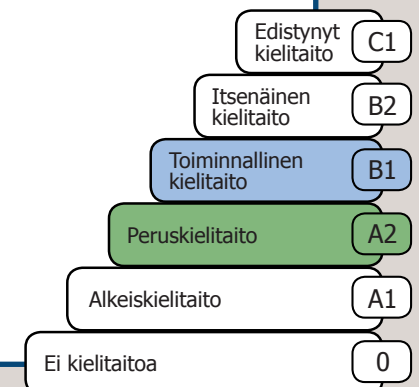
Ammatillinen peruskoulutus

ASKEL Maahanmuuttajalle - Maahanmuuttajien ammatilliseen peruskoulutukseen valmistava koulutus

- Pääsyaatimuksena on luku- ja kirjoitustaito sekä auttava suomen kielen taitotaso A2.2, koulutuksen laajuus yksi lukuvuosi (35 ov)
- Tavoitteena on parantaa opiskelijan suomen kielen taitoa ammatilliseen koulutukseen vaadittavaksi B1.2 tasolle ja kehittää ammatillisessa koulutuksessa tarvittavia tietoja ja taitoja sekä ohjata ammatin valinnassa
- Hakuaika koulutukseen keväisin suoraan oppilaitokseen
- Lisätietoja: **Lapin ammattiopisto, Porokatu 35, opintotoimisto puh. 020 798 4305 tai Arja Heikkilä puh. 020 798 4319 tai arja.heikkila@lao.fi**

AMMATILLINEN PERUSTUTKINTOKOULUTUS MAAHANMUUTTAJILLE

- Pääsyaatimuksena suomen kielen toiminnallinen kielitaito ja soveltuva ammattiala
- Yhteishaussa (www.haenyt.fi) hakeneille maahanmuuttajille, joiden kielitaito ei vielä riitä ammatillisiin opintoihin valitsemallaan alalla suomalaisen ryhmän mukana
- Opiskelijat valitaan suoraan hakemalleen ammattialalle, ja he saavat opiskelupaikan perustutkintokoulutukseen. Ensimmäisenä vuonna opiskellaan ammattitaitoa täydentäviä aineita, vapaasti valittavina opintoina ammattialoihin liittyvää suomen kieltä sekä kehitetään opiskelutaitoja.
- Lisätietoja: **Lapin ammattiopisto, hakuneuvonta puh. 020 798 4105 tai haku@lao.fi**

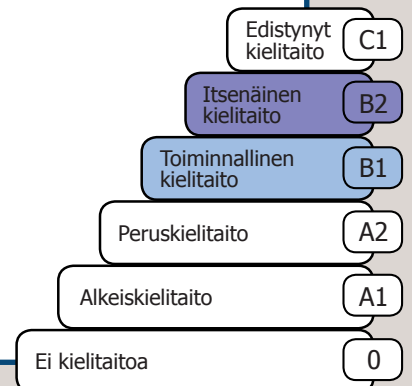
Ammatillinen peruskoulutus

TOISEN ASTEEN AMMATILLINEN KOULUTUS

- Pääsyvaatimuksena peruskoulun päättötodistus tai muutoin hankitut tiedot ja alakohtaiset vaatimukset
- Koulutus edellyttää riittävää suomen kielen taitoa, vähintään taitotasolla B1.1. (kielitestit)
- Koulutuksen kesto 120 ov, noin 3 vuotta
- Kielellisenä tavoitteena on B2.1
- Koulutukseen haetaan yhteishaun kautta keväisin ja syksyisin www.haenyt.fi osoitteessa
- Lisätietoja: **Lapin ammattiopisto, hakuneuvonta puh. 020 798 4105 tai haku@lao.fi**
- Lisätietoja: **Lapin matkailuopisto, www.lapinmatkailuopisto.fi/Suomeksi/Nuorille**

AMMATILLINEN AIKUISKOULUTUS

- Pääsyvaatimuksena peruskoulun päättötodistus tai muutoin hankitut tiedot ja alakohtaiset vaatimukset
- Koulutus edellyttää riittävää suomen kielen taitoa, vähintään taitotasolla B1.1. riippuen alasta
- Koulutus on joko ammatillista koulutusta (perustutkinto, ammattitutkinto tai erikoisammattitutkinto), ammatillista lisäkoulutusta tai muuta ammatillista täydennyskoulutusta
- Koulutuksen kesto yksilöllisesti (HENSU, HOJKS), hakuajat ympäri vuoden
- Omaehtoiseen koulutukseen voi saada työttömyysetuutta, jos on työtön ja yli 25-vuotias, lisätietoja TE –toimistosta.
- Omaehtoiseen koulutukseen haetaan suoraan oppilaitokseen, **koulutuskalenteri osoitteessa: www.lao.fi.aikuiskoulutuskalenteri**
- Lisätietoja: **Lapin ammattiopisto, hakuneuvonta puh. 020 798 4105 tai haku@lao.fi**
- Lisätietoja: **Lapin matkailuopisto www.lapinmatkailuopisto.fi/Suomeksi/Aikuisille**

Työvoimakoulutus

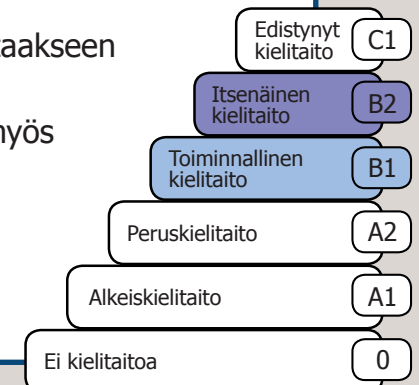
TYÖVOIMAKOULUTUS

- Työvoimapolitiittinen aikuiskoulutus (työvoimakoulutus) on ammatillista tai valmentavaa ja ohjaavaa koulutusta sekä täydennyskoulutusta
- Työvoimakoulutus on suunniteltu ensi sijassa työttömille työnhakijoille ja työttömyyden uhkaamille 20 vuotta täyttäneille henkilöille. Koulutuksen tarkoituksena on parantaa työhön sijoittumisedellytyksiä.
- TE –toimisto hankkii koulutukset ja tekee koulutusvalinnat yhdessä kouluttajan kanssa (useita eri kouluttajia)
- Haku TE –toimiston kautta, haussa olevat työvoimakoulutukset löytyvät osoitteesta www.mol.fi -> Työvoimakoulutukset ja koulutusvahti
- Myös omaehtoiseen koulutukseen voi saada työttömyysetuutta, päätöksen tekee TE- toimisto
- Lisätietoja: **Rovaniemen TE –toimistosta tai Työlinjan koulutusneuvonnasta puh. 010 19 4901 (ma-pe klo 9-17) tai sähköposti: koulutusneuvonta@te-toimisto.fi**

Oppisopimuskoulutus

OPPISOPIMUSKOULUTUS

- Pääsyvaatimus peruskoulun päättötodistus ja työpaikka. Vaatii riittävää suomen kielen osaamista, kielitaito tasolla B1-B2 alasta riippuen
- Oppisopimus on määräaikainen työsopimus, joka tehdään kirjallisesti oppisopimuskoulutuksesta annetun lain mukaisesti.
- Opiskelija sitoutuu tekemään työtä työnantajan valvonnan ja ohjauksen alaisena palkkaa vastaan saavuttaakseen ammattitaidon ja sovitun koulutuksen
- Pääasiassa koulutukset ovat tutkintotavoitteisia eli perus-, ammatti- tai erikoisammattitutkintoja, mutta myös lisäkoulutusta
- Lapin oppisopimustoimisto järjestää ja hankkii tietopuolisen koulutuksen sopivasta oppilaitoksesta
- Lisätietoja: **Lapin oppisopimuskeskus, Toripuistikko 5-7, Kari Plosila puh. p. 020798 4190 tai kari.plosila@redu.fi tai www.lapinoppisopimus.fi**

Ammattikorkeakoulutus

AMMATTIKORKEAKOULU

Nuorten koulutus

- Pääsyvaatimus lukion oppimäärä, ylioppilastutkinto, ammatillinen koulutus tai harkinnanvaraisesti ilman tutkintoa
- Vaatii hyvää suomen kielen taitoa, joiakin koulutusohjelmia mahdollisuus opiskella englannin kielellä
- Haku koulutusohjelmiin keväisin ja osaan syksyisin yhteishaussa www.amkhaku.fi osoitteessa
- Englanninkielisiin koulutusohjelmiin erillinen haku-aika, tarkista oppilaitoksesta

Aikuiskoulutus

- Pääsyvaatimus pohjakoulutuksen lisäksi, vähintään 18-vuotiaana hankittu, vähintään kahden vuoden (2v) työkokemus
- Haku www.amkhaku.fi osoitteessa

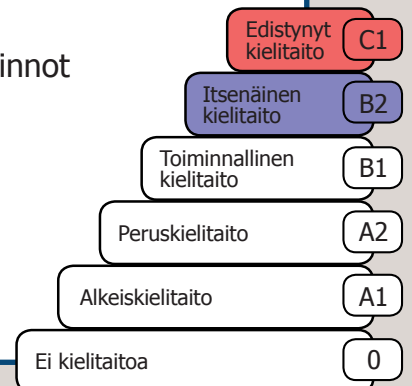
Ylempi ammattikorkeakoulu

- Ylempi ammattikorkeakoulututkinto on tarkoitettu niille, jotka ovat suorittaneet AMK tutkinnon tai muun soveltuvan korkeakoulututkinnon ja hankkinut vähintään kolme vuotta (3v) oman alan työkokemusta AMK- perustutkinnon jälkeen
- Opiskelu toteutuu työn ohessa 1 - 2 vuoden aikana henkilökohtaisen opintosuunnitelman mukaisesti

Avoin ammattikorkeakoulu

- Avoin ammattikorkeakouluopetus on AMK- ja ylempään AMK-tutkintoon johtavien koulutusohjelmien mukaisia opintoja.
- Avoimessa ammattikorkeakoulussa voivat opiskella kaikki opinnoista kiinnostuneet iästä ja koulutustaustasta riippumatta.
- Avoimessa ammattikorkeakoulussa voi opiskella yksittäisiä opintojaksoja tai laajempia kokonaisuuksia. Opinnit koostuvat lähiopetuksesta ja itsenäisestä työskentelystä. Opetus on maksullista.
- Koulutustarjontaan voit tutustua: www.maakuntakorkeakoulu.fi
- Lisätietoja: Lisätietoja: www.ramk.fi/avoinamk tai avoinamk@ramk.fi

Lisätietoja: **Rovaniemen ammattikorkeakoulu** www.ramk.fi tai hakutoimisto puh. 020 798 5401, hakutoimisto@ramk.fi

Yliopisto-opinnot

YLIOPISTO

- Pääsyyvaatimuksena ylioppilastutkinto, ammatillinen tutkinto tai AMK tutkinto
- Haku www.yliopistohaku.fi sivujen kautta tai erillisvalintoihin suoraan yliopistoon
- Lisätietoja aloista ja opiskelijavalinnoista, hakumenettelystä jne. Opiskelupalveluista: kasvatustieteet Terhi Mella, oikeustieteet Anne Saranpää, taiteet Maija-Sisko Tuomaala, yhteiskuntatieteet Mervi Tikkanen, sähköpostit muotoa etunimi.sukunimi@ulapland.fi

Koulutus- ja kehittämispalvelut –yksikkö

- Lapin yliopisto järjestää myös eri alojen ammatillisista aikuis- ja täydennyskoulutusta
- Täydennyskoulutusta tarjoavat koulutus- ja kehittämispalvelut sekä kasvatustieteiden, oikeustieteiden, yhteiskuntatieteiden ja taiteiden tiedekunnat
- Pääsääntöisesti koulutukseen voi osallistua työn ohella tai osana työtä
- Lisätietoja: **Niina Alapuranen**, niina.alapuranen@ulapland.fi puh. **040-515 6544**.

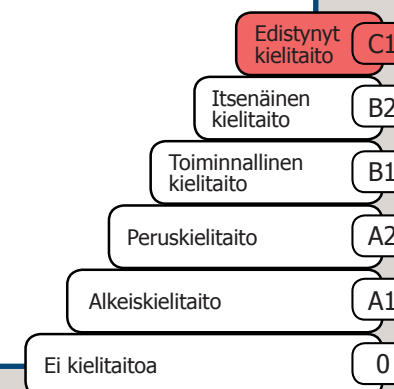
Avoin yliopisto

- Avoin yliopisto-opetus on iltaisin ja viikonloppuisin järjestettävää maksullista opetusta, jota tarjotaan kaikille opiskelusta kiinnostuneille
- Koulutustarjontaan voit tutustua: www.maakuntakorkeakoulu.fi/ tai www.avoinyliopisto.fi
- Lisätietoja: **Avoimen yliopiston asiakaspalvelu**, puh. **040 484 4495** tai sähköposti: avoin@ulapland.fi

Lapin kesäyliopisto

- Kesäyliopisto järjestää maksullista avointa yliopisto-opetusta, ammatillista täydennyskoulutusta, kielikoulutusta, lukiokursseja sekä ikääntyvien yliopistotoimintaa
- Lisätietoja: puh. 020 798 5290 tai www.lapinkesayliopisto.fi/

Lisätietoja: **Lapin yliopisto** www.ulapland.fi

Jatkuva kielitaidon arviointi

EUROOPPALAINEN VIITEKEHYS JA TAITOTASOT

Eurooppalainen viitekehys on Euroopan neuvoston kehittämä kielten oppimisen, opetuksen ja arvioinnin yleiseurooppalainen kehys, joka määrittelee ja kuvaa kielitaidon taitotasoa peruskäyttäjätasolta taitavan kielenkäyttäjän tasolle asteikolla A1-C2.

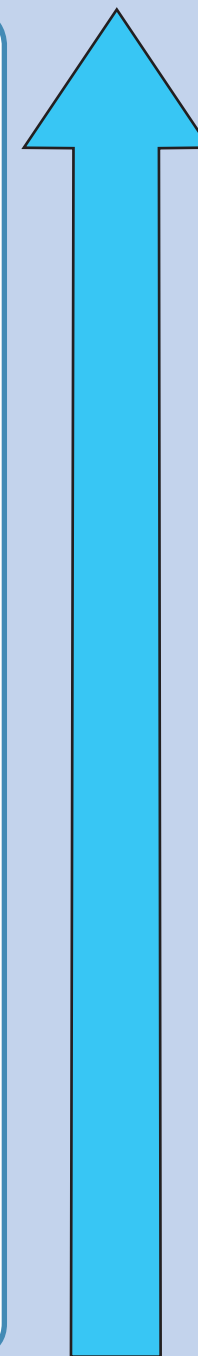
Taitotasoasteikkoja on yhteensä kuusi:

PERUSTASON KIELEN KÄYTTÄJÄ	A1 A2	Alkeistaso, tuttuja arkipäivän ilmauksia, perustason sanontoja Selviytyjän taso, ilmauksia, jotka liittyvät tavallisimpiin arkipäivän tarpeisiin
ITSENÄINEN KIELEN KÄYTTÄJÄ	B1 B2	Kynnystaso, ymmärtää pääkohdat selkeistä yleiskielisistä viesteistä Osaajan taso, ymmärtää pääajatuksia monitahoisista teksteistä, pystyy säännölliseen vuorovaikutukseen syntyperäisten kanssa
TAITAVA KIELEN KÄYTTÄJÄ	C1 C2	Taitajan taso, ymmärtää vaativia tekstejä, käyttää kieltä joustavasti ja tehokkaasti Mestarin taso, ymmärtää vaikeuksista kaikenlaista puhuttua ja kirjoitettua kieltä

Taitoasteikot on pilkottu vielä kukin osiin, esim.

- A1.1 Kielitaidon alkeiden hallinta
- A1.2 Kehittyvä alkeiskielitaito
- A1.3 Toimiva alkeiskielitaito
- A2.1 Peruskielitaidon alkuvaihe
- A2.2 Kehittyvä peruskielitaito
- B1.1 Toimiva peruskielitaito
- B1.2 Sujuva peruskielitaito
- B2.1 Itsenäisen kielitaidon perustaso
- B2.2 Toimiva itsenäinen kielitaito

Lisätietoja teoksessa Kokkonen, M., Laakso, S. & Piikki, A. Arvaanko vai arviointi? Opas aikuisten maahanmuuttajien suomenkielen arviointiin (osoitteessa: http://www.oph.fi/download/46538_Arvaanko_vai_arviointi.pdf)

Suomen kielen lisäkoulutusmahdollisuudet

SUOMEN KIELEN LISÄKOULUTUSMAHDOLLISUUDET

- Rovaniemen Kansalaisopisto, lisätietoja: <http://www.rovala.fi/pages/fi/rovaniemen-kansalaisopisto.php>
- Avoin yliopisto, lisätietoja: www.ulapland.fi/Suomeksi/Yksikot/Avoin_yliopisto.iw3
- Lapin yliopiston täydennyskoulutus, lisätietoja: **Niina Alapuranen, niina.alapuranen@ulapland.fi puh. 040-515 6544.**

Yleiset kielitutkinnot

YLEISET KIELITUTKINNOT (YKI)

- Perustason testi
 - ◇ Testi on kohdistettu taitotasoasteikon tasoille 1 - 2
- **Keskitason testi**
 - ◇ Testi on kohdistettu taitotasoasteikon tasoille 3-4, keskitason testi vaaditaan Suomen kansalaisuuden saamiseksi
 - ◇ Ensimmäistä kertaa testiin osallistuvalla työ- ja elinkeinohallinto voi maksaa testin maksun, lisätietoja **Rovaniemen TE –toimistosta**
- Ylimmän tason testi
 - ◇ Testi on kohdistettu taitotasoasteikon tasoille 5-6
- Yleisiä kielitutkinnon testejä voi Rovaniemellä suorittaa Rovaniemen kansalaisopistossa, puh. 040-487 3010
- Lisätietoa testistä: http://www.oph.fi/yleiset_kielitutkinnot

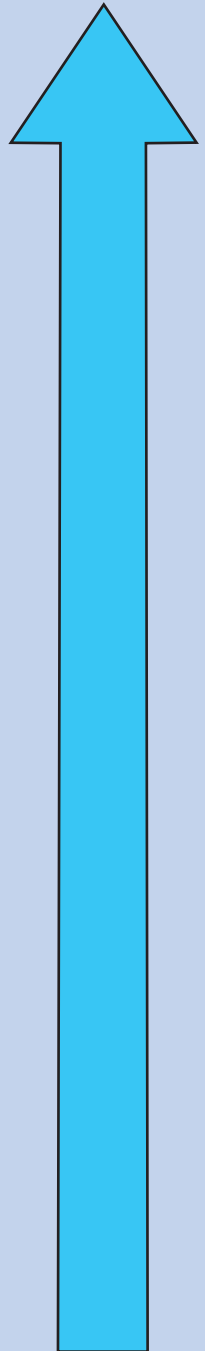
Tutkintojen tunnustaminen ja vertailu

TUTKINTOJEN TUNNUSTAMINEN JA KANSAINVÄLINEN VERTAILU

- Opetushallitukselta voi hakea tutkintojen **tunnustamispäätöstä** ulkomailla suoritetusta (väh. 3v) korkeakoulu tutkinnosta. Tutkintojen tunnustamisella tarkoitetaan päätöstä siitä, millaisen kelpoisuuden ulkomainen tutkinto antaa työtä tai opiskelupaikkaa haettaessa. Tunnustamispäätös on maksullinen.
- Opetushallitus antaa myös **asiantuntijalausuntoja** ulkomaisista **ammattillisista tutkinnoista**. Lausunto voidaan laatia loppuun suoritetusta tutkinnosta, joka kuuluu lähtömaan viralliseen tutkintorakenteeseen. Lausunnossa ulkomaisista tutkinnoista annetaan tietoa tutkinnon sisällöstä ja tasosta sekä tutkinnon antamasta pätevyydestä lähtömaassa. Lausunto on maksullinen.
- Lisätietoja: **Opetushallituksesta <http://www.oph.fi/>**

OIKEUS AMMATIN HARJOITTAMISEEN TERVEYDENHUOLTOALALLA

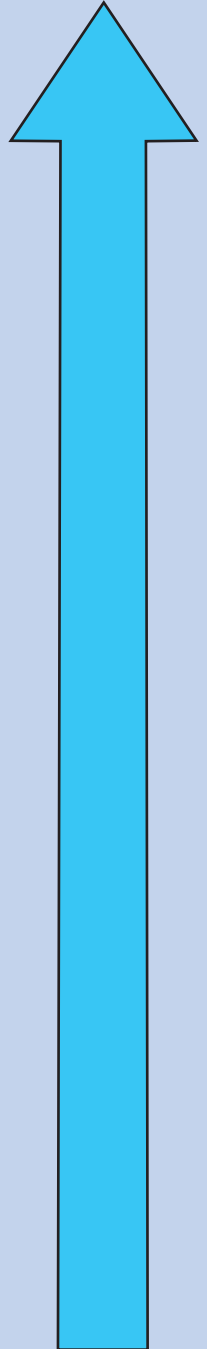
- Oikeuden terveydenhuollon ammatin harjoittamiseen Suomessa myöntää Valvira (sekä Suomessa että ulkomailla koulutetut). Valvira ylläpitää valtakunnallista terveydenhuollon ammattihenkilörekisteriä, Terhikkiä.
- Hakemusohjeet ovat erilaiset riippuen siitä, onko hakija saanut koulutuksen Suomessa, Pohjoismaissa, EU/ETA-maassa vai EU/ETA-alueen ulkopuolella.
- Ammattioikeuksia koskevat päätökset ovat maksullisia, ja maksu peritään myös kielteisistä päätöksistä.
- Neuvoja voi kysyä mm. puhelimitse ennen hakemuksen jättämistä. Ammattioikeusasioita käsittelevien ylitarkastajien päivittäiset puhelinajat ovat 9.30-11 ja 13.30-14.45. Puhelinvaihe: (09) 772 920.
- Lisätietoja: **Valvirasta <http://www.valvira.fi/luvat/ammattioikeudet>**

Omaehtoisen opiskelun tukeminen

OMAEHTOISEN OPISKELUN TUKEMINEN

- Kotoutumislain mukaan omaehtoisen opiskelun tukeminen edellyttää:
 - ◇ TE –toimiston toteaman koulutustarpeen
 - ◇ Opiskelun tukevan kotoutumista ja työllistymistä
 - ◇ Opiskelusta sovitaan kotoutumissuunnitelmassa
- Tavoitteena edistää yhteiskunnallisia, kulttuurisia ja elämän hallintaan liittyviä valmiuksia
- Lisätietoa **Rovaniemen TE –toimisto, maahanmuuttajapalvelut, os. Valtakatu 16, puh. 050 396 2589 ja 050 396 2565**

Kysy niin et eksy – ohjausta ja neuvontaa koulutukseen ja työelämään

YHTEYSTIETOJA

Rovaniemen TE –toimisto, maahanmuuttajapalvelut, Valtakatu 16, puh. 050 396 2589 ja 050 396 2565

Rovaniemen TE –toimistossa, maahanmuuttajapalveluiden asiakkaana ovat maahanmuuttajat, jotka ovat kotoutumisajalla eli 3 ensimmäisen vuoden ajan Suomessa olon aikana. TE –toimistossa voivat olla asiakkaana 17 – 64 vuotiaat työttömät.

MoniNet, Postikatu 1, puh. 040-559 6564, <http://moninet.rovala.fi>

MoniNet on Lapissa toimiva monikulttuurikeskus, joka sijaitsee Rovaniemellä. MoniNetin ylläpitäjä on Rovalan Setlementti ry. MoniNet auttaa ja neuvoo maahanmuuttaja monenlaisissa asioissa.

Etsivä Nuorisotyö <http://nuti.rovaniemi.fi/>

Romotken työpari; Marja-Riitta Mäläskä: (040) 563 7954 tai marja-riitta.malaska@romotke.fi Sanna Kähkönen: (040) 502 9882 tai sanna.kahkonen@romotke.fi

Rovaniemen nuorisopalveluiden työpari; Pirjo Räsänen: (050) 563 3809 tai pirjo.rasanen@rovaniemi.fi Niina Posio-Ylitapio: (050) 593 4019 tai niina.posio-ylitapio@rovaniemi.fi

Rovapolut

